

under Forhandlingerne om det tidligere Afsnit haft Lejlighed til at fremhæve, at Kærnen i den akkusatoriske Straffeprocess, det, hvorved den materielt adskiller sig fra Inkvisitionsprocessen, er Manglen af Forhøret. Det afgørende Spørgsmaal er, om Forhøret skal vedblive i den Skikkelse, som den inkvisitoriske Proces hjemler, det vil sige, saa længe Mistanken ikke er fjernet, eller om det skal begrænses til at være det, som det akkusatoriske Princip kræver, nemlig et Spørgsmaal, om Sigtelsen er bevist ved de Kendsgerninger, hvorpaa den hviler, og de Beviser, hvorpaa den støttes, et Forhør som hører op, saa snart Svaret er givet tydeligt og bestemt. Naar man er enig om denne Sagens Kærne, saa svinder i Forhold dertil den akkusatoriske Form ind til noget mindre væsentligt, saa bliver det ikke af saa stor Betydning, om man mere eller mindre stærkt fastholder, at Drivkraften i Forundersøgelsen skal være Politiet eller Anklagens Repræsentant, eller om man overlader den væsentligste Del af Undersøgelsen til Dommeren. Selv om man vedtager det sidste, er der ingen Fare for, at Dommeren skal føle sig fristet til at blive Anklager, saaledes som det er eller kan være Tilfældet under det gamle System. Hverken Øjemedet med Forhøret eller Muligheden af at holde det eller Udsigten til den Kritik og Prøvelse, der vil komme bagefter under Domsforhandlingerne, vil kunne friste Dommeren, det vil tværtimod altsammen forebygge, at han indlader sig paa en Fortsættelse af det gamle System. Derfor er Dissensen mellem Flertallet og Mindretallet i Virkeligheden ikke saa særdeles stor. Alle ere for det første enige om det Hovedpunkt, at ingen Forundersøgelse finder Sted uden paa Begæring af Anklageren, altsaa om selve det akkusatoriske Princip. Jeg har ikke tilstrækkelig fremhævet det i Betænkningen, men det er noget, der lægges særdeles Vægt paa fra Kommissionens Side, at der mellem dens Udkast og det tidligere Kommissionsudkast er den væsentlige Forskel, at der efter det første ikke er noget Tilfælde, hvor den retlige Forundersøgelse er en Nødvendighed, det beror overalt paa Anklageren eller Politiet, om det vil føre Sagen til Domsforhandling gennem et Efterforskningsstadium alene; der er intet Tilfælde, hvor det er nødt til at skride til retlig Forundersøgelse. Dernæst er det ogsaa fra alle Sider indrømmet, at Dommerens Stilling, dersom Lovforslaget vedtages i den foreliggende Skikkelse, ikke bliver saaledes, at der bliver

Tale om ren Passivitet. Han skal sætte sig ind i Sagen og følge dens Udviklingsgang under Forundersøgelsen saa meget, at han kan kontrollere Anklageren, at han kan give Paalæg om Foretagelsen af visse Skridt og om Fremskyndelsen af den, og der er heller ikke i den Retning Tale om Passivitet, at han skulde være forhindret i at gøre de Skridt, som ere uopsættelige, og hvorom der ikke har fundet Begæring Sted, altsaa uafhængig af Begæring fra Anklagemyndigheden til Rettergangsskridt i Forundersøgelsens Interesse. Der er altsaa ikke fra nogen Side Spørgsmaal om at gennemføre den akkusatoriske Form saa stærkt, at Dommeren kommer til at forholde sig ganske passiv. Den Forandring, som Flertalsforslaget vil medføre, indskrænker sig derfor til, at det subsidiære Initiativ, som Lovforslaget tillægger Dommeren, forvandles til et principalt eller rettere, at Rollerne omfordeles, saaledes at det principale Initiativ til Undersøgelseshandlinger under Forundersøgelsen bliver Dommerens Sag, medens det subsidiære Initiativ bliver Politimesterens, for saa vidt som han ifølge sin almindelige, allerede under Efterforskningen ham stillede Opgave er pligtig til at være virksom for Sagens Oplysning. Deri er det, Forskellen mellem Mindretal og Flertal bestaar. Jeg kan ikke tillægge den nogen afgørende eller indgribende Betydning og paa ingen Maade betragte den som ensbetydende med Modsætningen mellem akkusatorisk og inkvisitorisk Proces. Naar Flertallet ønsker Lovforslaget ændret, saa har det været det ledende Synspunkt, ligesom ogsaa Kommissionens Flertals Synspunkt, at praktiske og finansielle Grunde i væsentlig Grad tale for at foretrække den noget mindre akkusatorisk formede Proces. Den rent akkusatoriske Proces ødsler med Penge, med Tid og med Kræfter, idet den forlanger to Mænd til at gøre, hvad en enkelt meget vel kan overkomme, og idet den stiller Fordringer til Anklagens Repræsentant, Politiet, som dette — det har ogsaa Mindretallet i Kommissionen erkendt — ikke kan fyldestgøre eller i alt Fald ikke altid og alle Vegne kan fyldestgøre, fordi man ikke kan forudsætte, at det altid vil raade over Personer, der med fuld Forstaaelse og Intelligens kunne røgte den Opgave, som er stillet dem; det kan man i de allerfleste Tilfælde ikke vente. Det er disse praktiske Hensyn, som, naar den principielle Forskel er saa ringe, som den efter min Overbevisning er, forekomme